

CZWARTE
SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORI

*„Początki rozwoju
specjalizacji lekarskich
na Warmii i Mazurach
po II wojnie światowej”*

18-19 października 2019

dr n. med. Zygmunt Trusewicz

Przewodniczący Orodka Historii
Warmińsko-Mazurskiej Medycyny

lek. dent. Anna Lella

Prezes ORL
Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej

18.X.2019 godz. 13:00

Leśne Arboretum Warmii i Mazur w Kudypach

Uroczyste posadzenie „Dębu Pamięci”

ku czci lekarzy pionierów medycyny
w Olsztynie i regionie Warmii i Mazur

PROGRAM SPOTKANIA

19 października 2019 r.

I SESJA

(9:30-11:30)

„Sytuacja geopolityczna Polski po II wojnie światowej”

dr hab. Andrzej Szmyt, prof. UWM

•

„Neurologia olsztyńska - od doktora Zygmunta Kanigowskiego do doktora Henryka Goralskiego”

dr n. med. Leonard Januszko

•

„Dr Edward Mróz - lekarz trzech epok - organizator pediatrii na Warmii i Mazurach”

mgr inż. Piotr Grabowski

•

„Sytuacja społeczno-polityczna na Warmii i Mazurach po 1945 roku”

dr hab. Witold Gieszczyński, prof. UWM

•

„Andreas Vesalius - De humani corporis fabrica”

ks. dr Tomasz Garwoliński

dyskusja

II SESJA

(11:45-14:00)

„Olsztyn w pierwszych latach powojennych”

prof. Stanisław Achremczyk

•

„Prof. dr hab. n. med. Edward Lenkiewicz współtwórca i organizator okulistyki w powojennym Olsztynie”

dr n. med. Maria Dowgird

•

„Doc. dr hab. Bolesław Laszka twórca powojennej laryngologii na Warmii i Mazurach”

dr n. med. Bogdan Kibiłda

•

przerwa kawowa

•

„Rozwój olsztyńskiej ortopedii”

dr n. med. Robert Butkiewicz, dr Mariusz Siergiej

•

„Ginekologia - początki i rozwój”

dr n. med. Tomasz Waśniewski

•

„Początki urologii w powojennym Olsztynie”

dr n. med. Roman Łesiów

•

„Dr Jan Rymian twórca chirurgii dziecięcej”

dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz

Pomniki lekarzy na wileńskiej Rossie

dr Dariusz Jybert

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie

Prezes Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą

- w przerwie Spotkania prezentacja egzemplarza traktatu anatomicznego Vesaliusza z 1555 roku ze zbiorów Biblioteki „Hosianum”

- IPN Delegatura w Olsztynie przygotowała historyczne pozycje wydawnicze

CZWARTE SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORI

Historia jest esencją niezliczonych biografii

THOMAS CARLYLE

SPOTKANIA MEDYKÓW Z HISTORI na trwałe wpisały się do kalendarza wydarzeń Orodka Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny.

CZWARTE SPOTKANIE odbyło się w dniach 18–19 października 2019 r. Tematem przewodnim konferencji były „Początki rozwoju specjalizacji lekarskich na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej”. Wybór tematyki był nieprzypadkowy, ponieważ na Warmii i Mazurach – ziemiach odzyskanych – w pierwszych powojennych latach zaczynała się tworzyć polska medycyna. Stopniowo do tego regionu Polski przybywali lekarze specjaliści, którzy szkolili się w różnych orodkach akademickich i „przywozili” wiedzę, doświadczenie i umiejętności, aby organizować i rozwijać nowe specjalizacje, uzupełniając podstawowe dziedziny medycyny.

Podczas konferencji przywołaliśmy pamięć o naszych starszych koleżankach i kolegach, Mistrzach – tych, którzy podjęli trud kształcenia młodych adeptów sztuki lekarskiej, organizacji szpitali, oddziałów, poradni oraz inicjowali powołanie towarzystw naukowych.

CZWARTE SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORI rozpoczęło się niecodziennym wydarzeniem. W pięknej jesiennej szacie Lasu Pamięci Arboretum w Nadleśnictwie Kudypy (w okolicach Olsztyna) odbyła się uroczystość posadzenia Dębu Pamięci. Jak powiedział podczas otwarcia uroczystości przewodniczący Orodka Historii: „drzewo, które posadzimy, będzie żywym pomnikiem poświęconym pamięci naszych starszych koleżanek i kolegów, od których przejęliśmy wiedzę, doświadczenie i umiejętności, a także zasady etyki lekarskiej i tradycje naszego zawodu. Każdemu, kto będzie odwiedzał to piękne miejsce, niech Dębu przywołuje wspomnienia o lekarzach, Mistrzach, o pionierach medycyny w Olsztynie i na Warmii i Mazurach”.

Uroczystego posadzenia Dębu Pamięci dokonali: wiceprezes WMiL dr Józef Korbut, nestor lekarzy – dr n. med. Leonard Januszko, prezes Polskiego Stowarzyszenia Medyków na Litwie – dr Dariusz Jębert, przewodniczący Orodka Historii – dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz oraz gospodarze: dyrektor Lasów Państwowych – Mariusz Orzechowski i nadleśniczy – Małgorzata Błyskun. W korzeniach Dębu umieszczono szklane naczynie medyczne z Aktem Posadzenia Dębu Pamięci. Miłym akcentem muzycznym był koncert w wykonaniu hejnalistów z zespołu Leśna Bra.

Następnego dnia, 19 października, w Domu Lekarza odbyła się konferencja naukowa, którą otworzyła prezes Okręgowej Rady Lekarskiej – dr Anna Lella. Zaproszenie przyjął i uczestniczył w konferencji przewodniczący Orodka Historii Naczelnej Izby Lekarskiej – dr Marek Stankiewicz.

Podczas konferencji zaprezentowano wiele interesujących wykładów. Tradycyjnie zaproszeni profesorowie historii z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego przedstawili tło historyczne pierwszych powojennych lat, a lekarze – organizacje, rozwój i sylwetki lekarzy pionierów różnych specjalizacji lekarskich.

Jako pierwszy wystąpił dr Dariusz Jębert z Wilna. W swojej prezentacji Pomniki lekarzy na wileńskiej Rosie przedstawił historię renowacji pomników nagrobnych lekarzy, podziękował za renowację pomnika dr. Leona Kazimierza Klotta, którą ufundowała Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska, a także podziękował za udział delegacji WMiL w otwarciu wystawy Medycyna wileńska w II Rzeczypospolitej. Następnie dr hab. Andrzej Szmyt, prof. UWM, dziekan Wydziału Humanistycznego, zaprezentował bardzo ciekawy wykład: Sytuacja geopolityczna Polski po II wojnie światowej, w którym nakreślił zmiany granic i zmiany ludnościowe w powojennej Polsce. Dr n. med. Leonard Januszko wystąpił z wykładem: Neurologia olsztyńska – od doktora Zygmunta Kanigowskiego do doktora Henryka Goralskiego, przedstawiając organizację i rozwój neurologii. O historii olsztyńskiej pediatrii opowiedział mgr inż. Piotr Grabowski, pasjonat regionalnej historii medycyny, w wykładzie pt. Dr Mróz – lekarz trzech epok – organizator pediatrii na Warmii i Mazurach. Historię regionu przekazał dr hab. Witold Gieszczyński, prof. UWM w wystąpieniu: Sytuacja społeczno-polityczna na Warmii i Mazurach po 1945 r. Pierwszą sesję zakończyła prezentacja ks. dr. Tomasza Garwolskiego, dyrektora Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” w Olsztynie. Przedstawił on pierwszy atlas anatomiczny, który ukazał się na wiecie w 1543 r. autorstwa Andreeasa Vesaliusa – De hominis corporis fabrica. Mieliśmy to jedyną okazję i możliwość przeglądania tego epokowego dzieła.

Drugą sesję otworzył prof. Stanisław Achremczyk, znawca historii Olsztyna, wykładem: Olsztyn w pierwszych latach powojennych. W interesujący sposób przedstawił warunki, w jakich żyli i organizowali polskie życie przybywający z różnych stron Polski mieszkańcy Olsztyna.

Pani dr n. med. Maria Dowgird przedstawiła swojego Mistrza – prof. dr. hab. n. med. Edwarda Lenkiewicza – współtwórcę i organizatora okulistyki w powojennym Olsztynie, a dr n. med. Bogdan Kibiłda: doc. dr. hab. Bolesława Laszkę – twórcę powojennej laryngologii na Warmii i Mazurach. W dalszej części konferencji sylwetkę prof. Stefana Bołoczek i rozwój ortopedii zaprezentował dr n. med. Robert Budkiewicz w wystąpieniu: Rozwój olsztyńskiej ortopedii. Ginekologia – początki i rozwój to temat wykładu dr. hab. Tomasza Wawniewskiego, a Początki urologii w powojennym Olsztynie przedstawił dr n. med. Roman Łesiów. Na zakończenie konferencji wystąpił dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz, prezentując rozwój chirurgii dziecięcej – Dr Jan Rymian twórca chirurgii dziecięcej.

W konferencji uczestniczyli lekarze, naukowcy i mieszkańcy Olsztyna. Wszyscy uczestnicy otrzymali wydawnictwa książkowe i płyty o tematyce historycznej, przekazane przez naczelnika Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie, dr. hab. Karola Sacewicza.

CZWARTE SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORIĄ dowiodło, że mimo trudnych powojennych lat polska medycyna na Warmii i Mazurach organizowała i rozwijała się dzięki znakomitym lekarzom, specjalistom, naukowcom, tworząc dobry fundament dla przyszłych pokoleń lekarzy.

dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz
Przewodniczący Orodka Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny